

МАЧЕВАЊЕ

ВЕШТИНА ОФИЦИРА И ЏЕНТЛМЕНА

У веку за нама мачевање су практиковали песници, господа и официри. Од витешке вештине, коришћене за одбрану повређене части у двобојима и тајанственим сукобима, мачевање се развило у олимпијски спорт, у коме је драгоценије уживати у лепоти потеза него у победи над противником.

У време када је официрски сталеж убрајан у господски, а ратовање било више индивидуално него масовно, мачевање је било веома пожељна и цењена вештина. Касније, с развојем ратовања и оружја, значај мача, сабље, копља и буздована, опадао је сразмерно повећању масовности зараћених страна. Од времена у коме су разочарани песници и боџи, после рукавице бачене у лице противника, задовољење тражили у мачевалачким двобојима, протекло је много воде, али се љубав госпде према том витком оружју није смањила. Мачевање је постало спорт којим се баве, углавном, припадници војне професије.

Поједине модификације мача и сабље, једно време пре Другог светског рата, биле су препознатљиво обележје и српских официра. Сабља је била нераздвојни део њихове униформе, незаобилазно оружје на ондашњим егзерцирима, попут пиштоља који се носио на опасачу. Спретно руковање сабљом, флоретом и мачем се подра-

зумевало, а свакодневни тренинзи мачевања били су веома популарни.

Данас то више није тако. Али сабља није заборављена. После паузе дуге више од шест деценија, десетак српских официра обновило је занимање Војске за мачевалачку вештину. Протерано далеке 1939. године, мачевање се, тако, поново вратило међу официре, додуше најпре међу оне најмлађе, који су тада тек закорачили трновитом официрском стазом. Прва мачевалачка секција Војне академије, основана марта 2004. године, бројала је свега 14 чланова, заљубљеника у витештво, средњи век и мачевање. У почетку је, као и у свим другим приликама, било тешко. И поред великог разумевања ондашње управе Војне академије за несеквични ентузијазам будућих официра, није било лако доћи до потребне опреме, до тренера, одговарајуће сале и времена за тренинге.

Међу заинтересованим студентима убрзо се појавио и наш прослављени учитељ мачевања Александар Станковић, тренер Мачевалачког клуба „Свети Ђорђе“ и оснивач мачевалачке секције у Дому Војске. На Војној академији је одржано неколико демонстрационих часова, чији је циљ био оживљавање занимања за мачевање у средини у којој је „Официрска школа мачевања“ постојала још далеке 1900. године. Напори заљубљеника у племениту вештину уродили су плодом и секција је заживела.

Како су дани пролазили, а број официра са сабљом у руци се увећавао, расла је и пажња Војне академије, а затим и Војске у целини, за тај олимпијски спорт. Од прошле године, упоредо с активнијим учешћем наших спортиста на војним олимпијским играма у организацији CISM, озбиљније се размишља и о убрајању мачевалача у војну спортску репрезентацију. Слободан Врачар, један од иницијатора враћања мачевалачког спорта међу официре и подофицире, истиче да то неће бити тако тешко. Потребно је, додуше, обезбедити релативно скромна средства за набавку заштитне опреме и мачева и показати добру вољу за мачевање.

– Сигуран сам у једно. Ако одемо на следећу војничку олимпијаду, нећемо се обрукати. И на последњим играма у Индији, где нису учествовали наши мачеваоци, показане вештине нису биле протерано високог квалитета. Ми бисмо, уз напоран рад и тренирање, могли равноправно да се носимо с најуспешнијим мачеваоцима из света. То се посебно односи на западни стил мачевања, где можемо да се сврстамо у ред успешнијих бораца. Уосталом, мачевање је спорт војника, зашто да се и ми не опробамо у тој витешкој вештини – пита се Слободан Врачар.

Да то заслужујемо, показао је и Меморијални турнир „Љуба Савић“, одржан недавно у Војној академији. Похвалне оцене о успешној организацији тог захтевног турнира, који се, четврти пут заредом, одвијао у Спортском центру Војне академије, јасно сведоче о повећаном занимању припадника Војске за мачевање и да тај спорт има будућност у војној средини, одакле је, несумњиво и потекао. ■

Душан ГЛИШИЋ

